

**Noord Italiaanse klok met beschilderde voorplaat / Clock with painted dial from Northern Italy /
Horloge avec cadran peint du nord de l'Italie ~ 1800**

Huis / frame / cage 14.5 cm breed / wide / largeur, 13 cm diep / deep / profondeur, 22.5 cm hoog / tall / hauteur.
Totale hoogte / total height / hauteur totale 35.5 cm, Breedte / width / largeur 23.5 cm

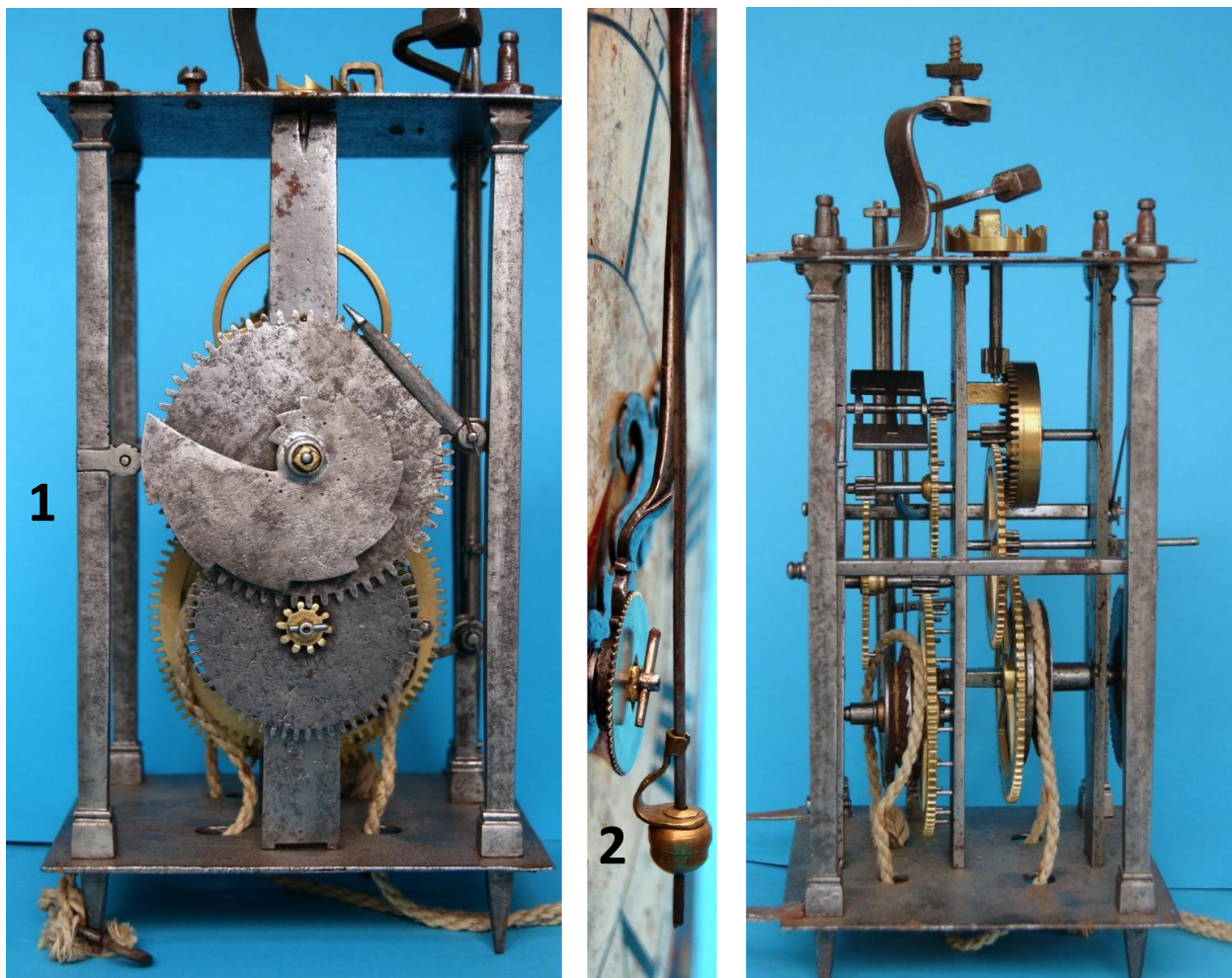

Noord Italiaanse klok met beschilderde voorplaat / Clock with painted dial from Northern Italy / Horloge avec cadran peint du nord de l'Italie ~ 1800

Deze klok met 'kuhschwanz' slinger voor de wijzerplaat komt waarschijnlijk uit Noord-Italië of Tirol. Er zijn overeenkomsten met de Friuli klokken uit dat gebied zoals de vorm van de raderen en de zaag en hamer, maar ook verschillen zoals het frame, de afwerking met versieringen en de manier waarop de spil-as is vastgemaakt tussen twee kloven. De wijzerplaat is beschilderd met Madonna met kind op een wolk in de toog (foto 3), een ster in de spiegel en bloemen in de hoeken. De wijzers zijn van ijzer en de minutenwijzer maakt een knik zodat deze wat uitsteekt boven de wijzerplaat (foto 2 en 9). Het doel hiervan is niet duidelijk. De 'ribotta' laat zien dat dit een Italiaanse klok. Ribotta is de herhaling van het slaan van de uren, net zoals bij Comtoises. Hiervoor zit er een vork op het minutenrad (foto 15).

De klok lijkt origineel en heeft nooit deuren, achterwand of wekker gehad. Bovenop de klok zit een bel met een typische vorm (foto 10). De klok heeft een zaagslagwerk met voorslag en is een dagloper. Het rondsel op de as van het grondrad heeft tien tanden en het uurwiel 60. Op het grondrad van het slagwerk zitten twintig pinnen om de hamer 312 keer per etmaal te laten slaan (het dubbele aantal vanwege de ribotta). Er is geen handmatige repetitie en geen halfuurslag. De touwsporen zijn geribbeld (foto 12 en 13).

Er zijn op een aantal plaatsen versieringen aangebracht, zoals bij de wijzers (foto 4), de onder- en bovenkant van de hoekstijlen en de steun voor de hamerlichter (foto 7 en 8) en de zaag en klik (foto 14).

Verder is nog vermeldenswaard:

- De lichters zitten tussen kloven die in de hoekstijlen zijn vastgemaakt (foto 1 en 6). Dit zie je soms bij vroege Comtoises, maar ik ken het niet van lantaarnklokken.
- Het wisselrad wordt op de plaats gehouden door een ronde veer en het slingerlichaam door een klemmetje (foto 5).
- De hoekstijlen zijn boven geschroefd (foto 8) en zitten onder vast door een forse voorsteekstift (foto 7).
- De helft van de messing raderen heeft vier spaken en de kleinere hebben er drie. Het windwiel is dik (foto 11).
- De hamerstang draait op een schroef in de onderplaat (foto 7). De hamer zelf is een blok ijzer (foto 16).

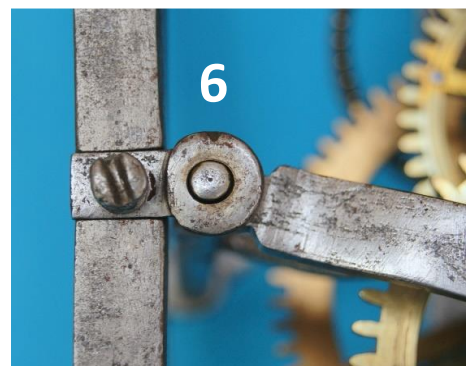
Noord Italiaanse klok met beschilderde voorplaat / Clock with painted dial from Northern Italy / Horloge avec cadran peint du nord de l'Italie ~ 1800

This clock with "kuhschwanz" pendulum in front of the dial probably comes from Northern Italy or Tyrol. There are similarities to the Friuli clocks made in that area, like the shape of the wheels, the rack and rack-hook and hammer, but also differences such as the frame, the decoration of the parts and the way the verge arbor is secured between cocks. The dial is painted with Madonna with child on a cloud in the arch (picture 3), a star in the centre and flowers in the corners. Of the iron hands the minute hand is slightly bent and rotates above the dial (pictures 2 and 9). The purpose of this is not clear. The "ribotta" is a feature of Italian clocks: it is the repetition of the striking of the hours, just like Comtoise clocks. There is a fork on the minute wheel for this (picture 15). The clock seems original and never had doors, a rear cover or an alarm. A bell of typical shape sits on top (photo 10). The clock has rack striking and is a 30-hour movement. The pinion of report has ten teeth and the hour wheel 60. For the rack-striking, with warned striking, there are twenty pins on the great wheel to let it strike 312 times per day (double the number because of the ribotta). There is no manual repetition or half hour strike. The pulleys are ribbed (pictures 12 and 13).

There is some decoration on the hands (picture 4), the bottom and top of the corner posts and the support for the hammer detent (pictures 7 and 8) and the rack and rack-hook (picture 14)

It is also worth noting:

- The detents are held between cocks on the corner posts (pictures 1 and 6). You see this in some early Comtoises, but not often on lantern clocks.
- The wheel of report is held in place by a round spring and the bob by a little clamp (picture 5)
- The corner posts are screwed at the top (picture 8) and held at the bottom by a sturdy pin (picture 7).
- Half of the brass wheels have four crossings and the smaller wheels have three. The fly is thick (picture 11).
- The hammer rod rotates on a screw in the bottom plate (picture 7). The hammer itself is hardly more than a block of iron (picture 16).

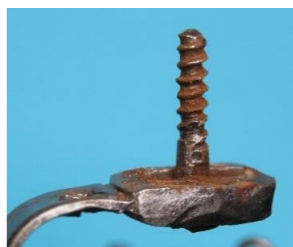
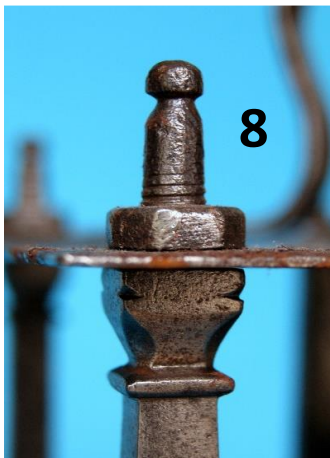
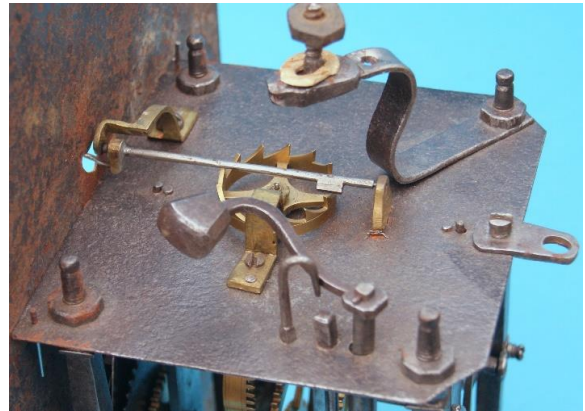
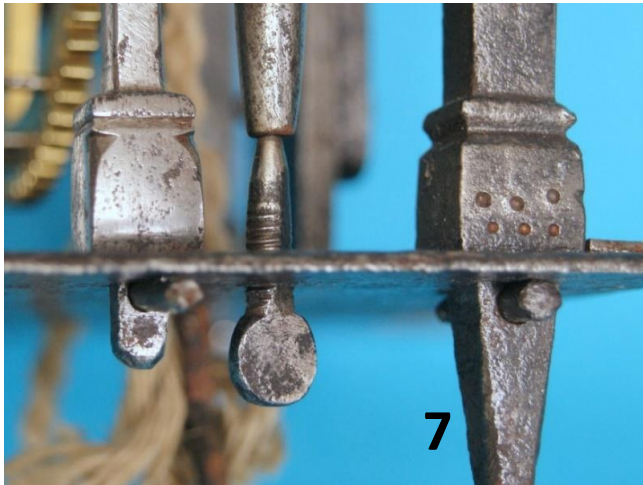
Noord Italiaanse klok met beschilderde voorplaat / Clock with painted dial from Northern Italy / Horloge avec cadran peint du nord de l'Italie ~ 1800

Cette horloge avec pendule "queue de vache" devant le cadran vient probablement du nord de l'Italie ou du Tyrol. Elle a des similitudes avec les horloges du Frioul fabriquées dans les Dolomites, par exemple la forme des roues, la crémaillère et sa détente ainsi que le marteau. Elle a aussi des différences telles que la cage, la décoration des pièces et la façon dont l'arbre de la verge pivote entre des ponts. Le cadran est peint avec la Vierge à l'Enfant sur un nuage dans le cintre (photo 3), une étoile au centre et des fleurs dans les angles. L'aiguille des minutes en fer est légèrement pliée et éloignée du cadran (photos 2 et 9), mais sans raison apparente. La "ribotta" est une particularité des horloges italiennes: c'est la répétition de la sonnerie des heures, tout comme dans les horloges comtoises. Elle est assurée par une fourche sur la roue des minutes (photo 15).

L'horloge semble d'origine et n'a jamais eu de portes, de tôle de fermeture arrière ni de réveil. Une cloche de forme caractéristique la surmonte (photo 10). La sonnerie et le mouvement ont une durée de marche de 30 heures. Le pignon de renvoi a 10 ailes et la roue des heures 60 dents. Pour la sonnerie, à crémaillère avec délai, on compte 20 chevilles sur la grande roue pour frapper 312 coups par jour (nombre doublé par la ribotta). Il n'y a pas de répétition à la demande ni de sonnerie à la demi-heure. Les poulies sont nervurées (photos 12 et 13). De nombreuses pièces sont décorées : les aiguilles (photo 4), les extrémités des piliers d'angle ainsi que le support pour la détente du marteau (photos 7 et 8), la crémaillère et sa détente (photo 14).

Il convient également de noter que:

- Les détentes sont maintenues entre des ponts sur les piliers d'angle (photos 1 et 6). Cela se rencontre dans certaines Comtoise primitives, mais rarement dans des horloges lanterne.
- Un ressort circulaire plat derrière la roue de renvoi agit comme un embrayage pour régler les aiguilles et la masse du pendule est bridée par un petit ressort (photo 5).
- Les piliers d'angle sont vissés en haut (photo 8) et solidement goupillés en bas (photo 7).
- La moitié des roues en laiton a quatre rayons et les autres roues, plus petites, en ont trois. Le volant est épais (photo 11).
- L'arbre du marteau vertical pivote sur une vis dans la plaque inférieure de la cage (photo 7). Le marteau lui-même n'est guère plus qu'une masse de fer (photo 16).

Noord Italiaanse klok met beschilderde voorplaat / Clock with painted dial from Northern Italy / Horloge avec cadran peint du nord de l'Italie ~ 1800

